

A LAP AZ E. M. E.
TULAJDONA**MÉHÉSZETI KÖZLÖNY**A LAPOT AZ E. M. E.
TAGJAI TAGSÁGI
ILLETMÉNY FEJÉBE
KAPJÁK.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

CLUJ—KOLOZSVÁR,
ATTILA-UTCA 10. SZ.

Felelős szerkesztő és kiadó: TÖRÖK BÁLINT az E. M. E. főtítkára.

Főmunkatársak, mint az E. M. E. szerkesztő bizottságának tagjai:
dr. LÁSZLÓ MÁRTON, dr. BOGA LAJOS és BALÁZS PÉTER.

TELEFON 158. SZ.

A LAP MEGJELENIK
HAVONKÉNT EGYSZER**Kérelem.**

Ismételten kérjük t. Tagtársainkat, hogy a múlt évekre hátralékos, valamint a folyó évre is már rég esedékessé vált tagdíjaikat (évi 50 Lei) igyekezzenek mielőbb vagy postautalvánnyal beküldeni, vagy személyesen beadni egyesületünk pénztárosa, Balázs Péterhez Cluj, Piata Stefan cel mare (volt Hunyadi-tér) 2 szám, emelet (hétköznapokon d. e. 9-től 1-ig) vagy pedig Str. Reg. 83 Inf. (v. Kereszt-utca) 4. szám alatti lakására.

Reméljük, hogy ezen ismételt kérésünknek immár meg lesz a kívánt eredménye s a közönyösség mélyébe elmerült Tagtársaink is, tagtársi kötelezettségük tudatára ébrednek!

Mindenki szerezzen Egyesületünknek legalább egy új tagot, hogy erősödjünk!

Az Erdélyrészi Méhész Egylet igazgató választmányi ülése.

Az Erdélyrészi Méhész Egylet igazgató választmánya folyó évi június hó 7-én d. u. 5 órakor az Erdélyi Gazdasági Egylet Attila-utcai székházában báró Jósika Gábor elnöklete alatt rendes ülést tartott, melyen a választmányi tagok igen szép számban jelentek meg.

Az ülés megnyitása után Puskás Béla al-elnök báró Jósika Sámuel Ó méltóságának elhunyt alkalmából az Elnök úrnak a választmány részvétét tolmácsolta, szép szavakban emlékeztetve meg az elhunyt magyar főúr érdemeiről. Elnök úr a részvétért megindultan mondott köszönetet.

A választmány azután áttért az egyesületi ügyek tárgyalására, melynek során Török Bálint főtítkár jelentette, hogy a múlt választmányi ülésen tárgyalt és a jegyzőkönyvben felsorolt határozatoknak eleget tett.

Jelentette továbbá, hogy az idén rendezett tanfolyamon a hallgatók szép számban vettek részt, a tanfolyamot szorgalmasan látogatták és az előadások nagyobb méhesek megtekintésével voltak kiegészítve. A tanfolyam vezetősége elkövetett mindent, hogy a hallgatók úgy elméletileg, mint gyakorlatilag a méhészet terén minél szélesebb körű kiképzést nyerjenek.

Választmány a tanfolyam előadóinak jegyzőkönyvi köszönetét nyilváníttotta.

Főtítkár ismertette az elszámolásokat a beszerzett méz mennyiség értékesítésére, valamint a kiosztott kedvezményes áru cukorra vonatkozólag, javaslatba hozván, hogy a kiosz-

tott cukor munkálataiban résztvevő tisztviselők a kimutatott hasznóból jutalomban részesíttessenek.

Választmány a tisztviselőknél köszönetét fejezte ki és a jutalmazásokhoz hozzájárult.

Főtítkár azután a számvizsgáló bizottság jelentését, Kovács András számvizsgáló bizottsági elnök pedig az egyesületi vagyon állapotról összeállított kimutatást ismertette.

A számvizsgáló bizottság jelentése alapján a választmány által beható tárgyalás alá vétetett, hogy a pénztárkezelés és a könyvelési teendők külön választassanak, tekintettel azonban arra, hogy Balázs Péter pénztáros a könyvelési munkálatoknak a javaslatba hozott módszer alapján való elvégzésére vállalkozott, továbbá arra, hogy egy külön könyvelői állás beállítására az egyesület anyagi fedezettel nem rendelkezik, a könyvelési teendők végzésével továbbra is Balázs Péter pénztárost bízta meg.

Azután Balázs Péter pénztáros az állami kaptárkészítő műhelyből beszerzett, valamint a telepről eladott kaptárokról az elszámolásokat továbbá a telepkerítésnek rendbehozására a költség előirányzatot ismertette és egyben közölte, hogy a telepre az új felügyelő beköltözött.

Választmány az elszámolásokat tudomásul vette, a költségelőirányzatot elfogadta és a telepkerítés rendbehozatalára a felhatalmazást a telepgondnoknak megadta.

Választmányi ülés dr. Lesnyiczky Bélának és Szilágyi Mártonnak kaptárokat kedvezményes árbani átengedésére vonatkozó kéréseinek kedvező elintézése, továbbá a főtítkárnak az új tagok felvételére vonatkozó javaslatának elfogadása után véget ért.

Választmányi ülésen jelen voltak: báró Jósika Gábor, Puskás Béla, dr. Bruckner Antal, dr. Eöri István, Kádár András, Szöcs Ede, Nagy Vilmos, id. Kicsid Géza, dr. Boga Lajos, Török Bálint főtítkár, Ambrus Dezső titkár, jegyző és Balázs Péter pénztáros.

K. m. f.

A. D.

Teendők augusztus hónapban.

Kedves Méhésztársak! — ismét rossz esztendőnk van, pedig a tavasz oly jól indult volt. A gyümölcsfák virágzása idején jó reménységgel voltunk. Méhecskéink ebből elég szépen hordottak, gyarapodtak és már a rajzásra is készülődni kezdtek. De aztán jött egy párhéig tartó szárazság, amely előbb megapasztotta, majd pedig teljesen kiaszalta a virágokból a nektárt: mire a méhek a --- rajzást illetőleg --- gondolkozóba estek. Aztán végre megjött a várva-várt eső, eléghosszan ki is tar-

tott, de fájdalom hívós idő is érkezett vele. A nappalok déli órái még csak tűrhetőek lettek volna, ámde az éjszakák annyira hűvösek voltak, hogy: méltán hidegeknek is mondhatuk. A virágzások a — főhordás — javaideje ezzel mult el; és erre: méhcsaládaink a rajzásról egészen le is mondtak. A már kész anyagból-csöket elpusztították, az addig előjött kevés herét üldözni, a kukacokat pedig kihordani kezdték. Csak itt-ott mintegy elvétve, jött néhány méhésztársunknak 1—2 raja: de általában véve mondhatni, hogy: nem volt rajzás, még a nagyobb és kifogástalanul gondozott méhészetekben sem.

Éh most, hogy állunk? Jó idő óta ismét itt a szárazság. Méheink ismét nem gyűjthetnek, mert jóformán már nincs is miből. Pörgetni! — nem pörgettünk (csak itt-ott némelek — kevesek) s nem is lesz mit, mert hiszen még csak a tisztességtől remélhetnénk valamit, ha ugyan kedvező idő járna, annak virágzása idején.

Mindezeknél fogva tehát: már e hónapban bátran hozzákezdhetünk, hogy méhcsaládainkat telelőre elrendezzük. A mézkamarákat — üresen — ürítsük ki. Ugyan jó lesz, ha minden családnál, vagy együttvéve bár annyi keret befődelezett mézet találunk, amennyi az összesnek a jövő tavaszig elég lesz. És ha nem lenne! — etessünk, *kristálycukorral*, mert ennek most a legjobb ideje, hogy a méhek a cukorszörpöt elraktározhassák (még egy kevés mézzel is vegyítgessék), kellően konzerválhassák és még be is fűdelezhessék. — A *nyers cukor nem jó*, mert hasmenést okoz: ennél fogva téli tápláléknak sem alkalmas, sőt káros, veszedelmes.

A gyöngébb rajokat és családokat feltétlenül *egyesítsük*. Egyetlen olyan családot se teleljünk be, amelynek képessége legalább 6—7 léputcát nem borít és nem is remélhetjük, hogy legalább még szeptember közepéig jócskán nem fiasít.

Némely méhész, különösen a kezdő, vonakodik az egyesítéstől. Nem akarná csökkenteni a családjai létszámát; pedig éppen a szétforgácsolt erő okozza azok pusztulását. Ha nem egyesít, — tegyük fel: 40-ből tavaszra megmarad csak 8—10; ha pedig *idejében*, tehát augusztusban és nem októberben egyesít, vagyis: a 40-ből csinál 20-at, megmarad mind a 20.

Ha esetleg oly kedvező lenne az őszi időjárás, hogy a méhek még valamiképp gyűjthetnének, bizonyos, hogy az egyesített, népesebb családok — a rövid napoknak csak pár óráig tartó gyűjtési idejét — sokkal jobb eredménnyel tudják kihasználni, mint a kevés né-

pességű, tengődő családok. Az egyesített, erős törzsek az őszi ellenségekkel, hogy többet ne említsék: a darazsakkal s a — rablás megindíthatása céljából — kutató méhekkel szemben is, sikeresebben védekezhetnek, mint a gyengék.

Kisebb keretes és 2 keretsoros költő-telülő fészkekkel bíró kaptárak télire való elrendezésénél szigorúan betartandó szabály az, hogy az alsó keretsorra szorítsuk le a fiasításos kereteket, tömören; a felsőbe pedig a homlokfalhoz egy jóbőven virágporos és utána lehetőleg telített s befődelezett mézeslépeket helyezünk, legalább 6, 7-et, de ha van és erős a család, lehet 8-at is. Ha aztán van még, több olyan keret, amelyekben itt-ott, több-kevesebb méz van, ezeket — napjában 1—2-öt — sejtboronával s ha ilyen nem volna, közönséges asztali villával karcoljunk fel és esténként a kaptárba adjuk be, hátul, hogy belőlük a méhek a mézet hordják beljebb és ott raktározzák még el, „tömörítsék” és amennyiben a felső keretsor lépeiben esetleg üres sejteket mind megtöltötték, az alsó, fiasításos keretsor felső felébe is, helyezzenek „mézkoszorú”-t s hogy: mindezt még idejében fődélezhessék is be. A hó vége felé, egy pár este, üres lépekbe töltve leghátul be adhatunk egy-egy kis jól felhígított mézet is (adhatjuk etető szerkezetekben is), hogy az anyát petőzésre serkentessük s még egy jó rend ujnemzedéket neveljünk, amely a telet bizton átéli s majd a tavaszi ivadékok fölneveli. Nagyobb keretes és 1 keretsoros (az amerikai s felülkezelhető) kaptárak telülő fészkeiben ezt a műveletet nem szükséges végezni, mert ezek kereteibe a fiasítás fölé és mellé, a méhek maguk, úgy is elég nagy mennyiségű mézet tartalmazó mézkoszorút helyeztek telelőre. Ha ilyen kaptárakban lévő családoknak nem lenne elég méze télire, ezeket a költőtér fölé járó méztér-ből eteljük. Ugyanebbe tesszük a kipörgetett, vagy kevés mézet tartalmazó kereteket is, kitakarítás és lehordás — a telülő fészkek körül való „tömörítés” — végett.

Mondanunk sem kell talán, hogy az etetés és mézzel való pepecselés közben erősen kell vigyáznunk, hogy azt el ne csurgassuk, csepegtessük olyan helyen, ahol a méhek reátalálnának, nehogy a rablások kitörését előidézzük. A kitakarított lépeket helyezjük el s kellőképen gondozzuk a molykárók ellen.

Méhcsaládjainkban vizsgáljuk meg tüzetesen az anyákat és azt, hogy ezek vajjon jól, zárt sorokban petéznek-e? A 3 éveseket, hibáslábu s szárnyukat cseréljük ki fiatal és hibátlan anyákkal. *Az anyátlanokat anyásítjuk meg.*

Ha *kasban* lévő családunk anyátlanságát észleljük, ezen úgy segíthetünk a legegyszerűbben, hogyha hozzáűtünk — vagyis vele egyesítünk — egy termékeny anyával bíró kis családot (előbb mindkettőt mézes vízzel jól bepermetezvén), amely ugyanis szegény és néptelen arra, hogy magában kitelelni képes legyen. *Kaptárban* lévő anyátlan család anyásítása, termékenyített anyának anyazárkában való beadása, vagy termékeny anyával bíró kis anyanovelő családnak az anyátlan mézürébe való helyezése (egyesítés) által történik olyképp, hogy a két családot sodronyszövet közbetételével különítjük el egymástól, legalább 24 órára.

Az álynyás családokat, ha kasban van-

nak, előbb a méheket zaklassuk megkopogtatással, rezegtetéssel s egyébként is, hogy magukat mézzel szivják jól tele s aztán minden tétovázas nélkül verjük ki, hogy a méhesünkben levő többi családokhoz bekéredzenek és azok által befogadtassanak. Az építményüket vágjuk ki, szabjuk keretekbe s adjuk be kaptárban levő méheinknek, hogy a lépeket ragasszák a keretekhez s a mézet és az álynyák hereköltését takarítsák ki. Ha *kaptárban* találunk álynyás családot, ezt onnan szedjük ki keretbakra s a röplukat elzárván, a kaptár falain maradt népet söpörjük ki. A méhek a keretbakon zaklatás nélkül is teleszivják magukat mézzel. Egy kis idő múlva a keretekről csak le kell söpörnünk száraz helyre, ahonnan lassankint fölszállnak s visszamennének a volt lakásukba, de annak bejáróját zárva találván, bekéredzhetnek a szomszédban levő családokhoz. Ha van kevés népességű s tehát felerősítést kívánó, kis, rendes törzsünk, az álynyás családdal műveletet csináljuk estefelé, a gyöngye törzs kaptárát tegyük e mellé, hogy a lesöpört álynyás nép vonuljon be ebbe. Ezt a kaptárt aztán kora reggel tegyük vissza a helyére. Az álynyás lépeit, elosztva, adjuk be rendbenlevő családainknak.

De ha úgy akarjuk! — a kaptárban levő álynyás családot rendessé lenni segíthetjük, a következőképen: Miután (mint előbb már mondvá volt) az álynyás népet kiszeditük a keretbakra, a kaptárt tisztára kisöpörtük s röplukat elzártuk, egy jó erős, vagy több közepes, rendes család fészkeből vegyünk ki 4—5 érett fiasításos és 1 friss petéslepet és ezeket, a rajtuk levő fiatal méhekkel együtt, helyezük be az álynyás család fészkebe, az alsó keretsorra, mint: egy kis műrajt. Ekkor megnyitjuk a kijárót annyira, hogy egyszerre csak 1—2 méhecske férhessen át. Most, amint a lépeiről lesöpört álynyás nép oda visszatér, megrökönyödik, hogy ott idegen — rendes fiasítással bíró — népet talál, mire szépen meghunyászkodik s szárnyait rezegtetve, kéredezve vonul be — a lakásába. Minden civakodás nélkül összebarátkozik a kis műraj népével, együttesen anyát nevelnek és amidőn ez megtermékenyült, szépen rendbe jönnek. Az álynyás család mézeslépeit visszaadjuk oda, a felső keretsorba; a költéses lépeket pedig, azokban a költést megsemmisítvén, beadjuk azon családhoz, vagy családokhoz, kitakarítás végett, amelyekből a műrajocskához a fiasításos kereteket kivettük.

Tehetjük azt is, hogy műrajocská helyett, egy már termékeny anyával bíró kicsi családot, vagy kifejtettebb anyanevelőt helyezünk be az álynyás család helyére. Ugy járván el egyébként, mint fennebb mondatott, a visszatérő álynyás nép mély hódolattal vonul be s alázattal áll szolgálatába a lakásában talált idegen népnek és királynőjének.

Az álynya, vagy álynyák (mert szokott több is lenni) mind elpusztulnak kint, mert vagy nem tudnak felröppenni, vagy pedig nem találnak haza, mivel álynyává való vedlésük után többé nem jártak ki.

— Sajnos, hogy ez évben is oly rossz idő járt reánk, méhészekre! Kissé elszomorító is, hogy már ilyen korán a telelőre való gondoskodást kell javasolnunk. De azért ne csüggedjünk, hanem méhecskéinket jó móddal ren-

dezzük el és velük együtt éljünk mi is tovább a jóreménységgel, hogy: a jövő év majd jobb lesz és kárpótol!

Balázs Péter.

Különfélék.

Értesítés. Van szerencsénk értesíteni t. Tagtársainkat, hogy véletlenül felfedeztünk egy „ezermester” méhésztársat Csoma Lajos személyében, aki saját találmányu műlép-présén: *kiváló* műlépet gyárt és ezt — kívánság szerint — úgy állítja elő, hogy egy kgr-ban 60—70, sőt 90—100 lap is van. A műlép hétköznapi naponként 9—1-ig megtekiníthető pénztárosunknál Cluj, Piața Ștefan cel mare (v. Hunyadi-tér) 2. sz. a. emelet. S minthogy néhány kgr. műlép eladó is van, a nagyobb vidéki központokból rendelő tagtársainknak utánvétellel küldünk 0.5—1 kilót megtekintés, kipróbálás és a környékükön való ismertetés végett.

Akiknek van tiszta, salakmentes viaszuk, mérsékelt munkadíj ellenében feldolgoztatjuk 5 százalék apadás stb. számítása mellett, — akik pedig kifogástalan minőségű viaszukat eladni akarják, megvesszük a rendes forgalmi áron. Küldjük be Bakis Péter pénztárosunkhoz fenti címre.

Mézet is veszünk — s egy-két lejjel jobban fizetjük, mint ahogy a kristálycukrot lehet venni. Kérünk mintázott árajánlatokat.

Szerkesztői üzenetek.

N. Kiss Imre Bodófalva. Ha a méhcsaládnak tavaszkor nincsen elég élelme, az etetést meg kell kezdeni bármilyen korán. A serkentés céljából való etetést is meg lehet kezdeni már mácius hó közepe táján csak a családot jól bepolyázva kell tartanunk, hogy az időjárásnak hidegebbre fordulta esetén a fiasítás meg ne hüljön. A serkentő etetést azért csináljuk, hogy a családot a főhordásra minél népesebbé fejlesszük és korai erős rajokat kapjunk. *B. P.*

Vagsina Imre Kristyór. A jó, tiszta viaszból készített műlép csak akkor nyulik meg felül kissé, ha nagykeretbe (Boczonádi, amerikai, Hungária, Neiszer stb.) egész műléplapot ragasztunk és nagyon meleg idő jár. De ezen is segíthetünk, hogyha a műléplapot a keret lécein áthuzott s a műlépbe megfelelő eszközzel besüllyesztett pár szál vékony sodronnyal megerősítjük.

Ha azonban a műlép nem tiszta (ásványi viaszokkal hamisított) — hiába való minden; mindenképp megnyulik a költőtérben, mézürben, egész műléplap s lépszelet egyaránt, még hogyha nagyon meleg idő nem jár is. Sőt: ha a műlép túlnagy mértékben hamisított, a méhek lerágnak s helyére maguk építenek jót. S hogyha a lerágtott műléplapokat el nem távolítjuk, azok miatt az építésük néha bizony nagyon rendetlenül történhetik. *B. P.*

Pásztortűz

szépirodalmi hetilap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Reg. Mária 35. sz.

Előfizetsi díj egész évre 160 Lei.